

Torsdag den 29. marts 2012

En europæisk demokratifond

P7_TA(2012)0113

Europa-Parlamentets henstilling af 29. marts 2012 til Rådet om de nærmere retningslinjer for den mulige oprettelse af en europæisk demokratifond (2011/2245(INI))

(2013/C 257 E/03)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til forslag til henstilling til Rådet af Alexander Graf Lambsdorff for ALDE-Gruppen om de nærmere retningslinjer for den mulige oprettelse af en europæisk demokratifond (B7-0391/2011),
- der henviser til sin beslutning af 7. juli 2011 om eksterne EU-politikker til fremme af demokratisering ⁽¹⁾,
- der henviser til artikel 2, 6, 8 og 21 i traktaten om Den Europæiske Union,
- der henviser til sin beslutning af 14. december 2011 om revisionen af den europæiske naboskabspolitik ⁽²⁾, særlig punkt 10,
- der henviser til sine beslutninger af 7. april 2011 om revisionen af den europæiske naboskabspolitik - den østlige dimension ⁽³⁾ og om revisionen af den europæiske naboskabspolitik - den sydlige dimension ⁽⁴⁾,
- der henviser til sin beslutning af 16. december 2010 om årsberetningen om menneskerettighederne i verden 2009 og EU's menneskerettighedspolitik ⁽⁵⁾,
- der henviser til sin beslutning af 25. april 2002 om Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om, hvordan Den Europæiske Union kan medvirke til at fremme menneskerettigheder og demokratisering i tredjelande ⁽⁶⁾,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1889/2006 af 20. december 2006 om oprettelse af et finansieringsinstrument til fremme af demokrati og menneskerettigheder på verdensplan (EIDHR) ⁽⁷⁾,
- der henviser til aftalerne mellem EU og tredjelande og de deri indeholdte klausuler om menneskerettigheder og demokrati,
- der henviser til Rådets konklusioner af 18. maj 2009 om støtte til demokratisk regeringsførelse: Mod en bedre EU-ramme,
- der henviser til tre sæt rådskonklusioner: konklusionerne af 22. oktober 2009 om demokratistøtte i EU's eksterne forbindelser, konklusionerne af 13. december 2010, som indeholder situationsrapporten for 2010 og listen over pilotlande, samt konklusionerne af 20. juni 2011 om den europæiske naboskabspolitik,

⁽¹⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0334.

⁽²⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0576.

⁽³⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0153.

⁽⁴⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0154.

⁽⁵⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0489.

⁽⁶⁾ EUT C 131 E af 5.6.2003, s. 147.

⁽⁷⁾ EUT L 386 af 29.12.2006, s. 1.

Torsdag den 29. marts 2012

- der henviser til den fælles meddelelse fra Kommissionen og Den Europæiske Unions højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 25. maj 2011 "En ny tilgang til nabolande i forandring" (COM(2011)0303),
 - der henviser til Kommissionens meddelelse "Et partnerskab for demokrati og fælles velstand med det sydlige Middelhavsområde" (COM(2011)0200)),
 - der henviser til Rådets (udenrigsanliggender) konklusioner om den europæiske naboskabspolitik, der blev vedtaget på Rådets 3101. samling den 20. juni 2011,
 - der henviser til Rådets (udenrigsanliggender) konklusioner om den europæiske demokratifond, der blev vedtaget på Rådets 3100. samling den 1. december 2011,
 - der henviser til Kommissionens tematiske og geografiske finansinstrumenter vedrørende demokratisering og menneskerettigheder (såsom Det Europæiske Instrument for Demokrati og Menneskerettigheder (EIDHR), det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument (ENPI) etc.,
 - der henviser til støtteskrivelse af 25. november 2011 om oprettelse af en europæisk demokratifond til Parlamentets formand, Jerzy Buzek, og den højtstående repræsentant/næstformanden, Catherine Ashton,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 121, stk. 3, og artikel 97,
 - der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget og udtalelse fra Udviklingsudvalget (A7-0061/2012),
- A. der henviser til, at EU-traktaterne forankrer de universelle menneskerettigheder og demokratiet som grundlæggende værdier for EU og som grundlaget og målsætningen for EU's optræden udadtil;
- B. der henviser til, at artikel 8 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde knæsetter princippet om integrering af kønsaspektet ved at fastslå, at Unionen i alle sine aktiviteter tilstræber at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder;
- C. der henviser til, at Rådet i sit handlingsprogram for demokrati i forbindelserne udadtil gav udtryk for sit ønske om at øge sammenhængen og effektiviteten i sin støtte, og henviser til, at der kun er sket få fremskridt i den henseende;
- D. der henviser til, at Parlamentet udtrykte tilfredshed med initiativet om oprettelsen af Den Europæiske Demokratifond i sin ovennævnte beslutning af 7. juli 2011;
- E. der henviser til, at oprettelsen af den europæiske demokratifond støttes i en skrivelse til Europa-Parlamentets formand, Jerzy Buzek, og den højtstående repræsentant/næstformanden, Catherine Ashton, fra flere højt profilerede menneskerettighedsforkæmpere, herunder modtagerne af Sakharovprisen, Aung San Suu Kyi og Alaksandr Milinkievic;
- F. der henviser til, at EU og medlemsstaterne endnu ikke har iværksat en virkelig sammenhængende og strategisk tilgang til demokratiseringsspørgsmål, der anerkender demokratistøtte som et særskilt handlefelt;
- G. der henviser til, at begivenhederne under "det arabiske forår" og i de østlige nabostater har demonstreret behovet for et øjeblikkeligt strategisk engagement fra EU's side i forhold til lande med autoritære styre og lande, der stræber efter demokratiske reformer, som bygger på en ny og anderledes tilgang, der skal genoprette troværdigheden og yde rettidig bistand i forbindelse med overgangen til demokrati; der henviser til, at oprettelsen af Den Europæiske Demokratifond kan være et af EU's mest konkrete reaktioner på de udfordringer, som demokratiseringsprocessen i nabolandene og derudover giver anledning til;

Torsdag den 29. marts 2012

- H. der henviser til, at kvinder spiller en nøglerolle i demokratiseringsprocesserne og i vellykkede samfundsbevægelser;
- I. der henviser til, at de seneste begivenheder i Nordafrika og Mellemøsten har vist, at kvinder spiller en afgørende rolle i de demokratiske forandringer, at kvinders rettigheder ofte krænkes, at kvinder ofte har større fattigdomsrisiko, og at de ofte marginaliseres i deres lands politiske, sociale og økonomiske liv;
- J. der henviser til, at opstanden i Nordafrika og Mellemøsten skærper behovet for hurtigt at gribe ind over for ustabile og udemokratiske regimer i EU's naboland, eftersom de har betydning for Europas egen sikkerhed og stabilitet;
- K. der henviser til, at opstramningen af politikken til fremme af demokrati og menneskerettigheder, der blev udviklet som led i EU's nabolandspolitik og moderniseringsdagsordenen, nødvendigvis må suppleres med øgede muligheder for at reagere både hurtigt og konsekvent på begivenheder, der vedrører demokrati og retsstatsprincipper,
- L. der henviser til, at Det Europæiske Instrument for Demokrati og Menneskerettigheder (EIDHR) fokuserer på hasteforanstaltninger i forhold til menneskerettighedsforkæmpere, der er i fare, herunder journalister og oppositionsmedlemmer, og langsigtede foranstaltninger, der supplerer de eksisterende geografiske EU-instrumenter;
- M. der henviser til, at politiske partier, fremtrædende politiske personligheder (som f.eks. systemkritikere, oppositionsledere, ledere af ungdomsorganisationer), samfundsbevægelser, repræsentanter for civilsamfundet og medierne (herunder journalister, bloggere, aktivister fra de sociale medier og kunstnere), som klart arbejder for at forbedre demokratiet, fortsat spiller en central rolle i det enkelte demokrati og den enkelte demokratiseringsproces; der henviser til, at støtten til disse aktører tidligere har været begrænset som følge af manglende ressourcer, et begrænset mandat og tidskrævende EIDHR-procedurer;
- N. der henviser til, at Rådet (udenrigsanliggender) har støttet initiativet om oprettelse af en europæisk demokratifond; der henviser til, at arbejdet med oprettelsen skrider hurtigt frem, og at det er nødvendigt snarest at nå til enighed om de driftsmæssige aspekter;
1. henstiller til Rådet at:
- a) sikre, at Den Europæiske Demokratifond vil sikre en mere strategisk og politisk EU-tilgang til demokratistøtte ved at yde kontekstspecifik, fleksibel, rettidig og bottom-up-orienteret bistand med mulighed for hurtig omprogrammering, når dette er nødvendigt for at bidrage til at fremme den demokratiske omstilling i partnerlandene;
- b) påvise, at det er nemmere og mere effektivt at nå ovennævnte mål ved at oprette en ny fond end ved at revidere de eksisterende instrumenter, især EIDHR;
- c) udarbejde en klar opgave- og værdibeskrivelse for Den Europæiske Demokratifond, så der er klare kriterier for udvælgelse af modtagere, især hvad angår metodologien i udvælgelsesprocessen;
- d) lægge vægt på sammenhæng og effektivitet i EU's demokratistøtte, som anført i EU-handlingsdagsordenen for demokratistøtte i EU's eksterne forbindelser, og fastlægge Den Europæiske Demokratifonds mandat og organisation i denne ånd;
- e) kræve, at Den Europæiske Demokratifond garanterer princippet om nationalt ejerskab til de demokratiske processer, og at demokratiopbygningen sker ved at give mere indflydelse på alle niveauer helt fra samfundets basis og op til de øverste regeringsorganer;
- f) sikre, at Den Europæiske Demokratifond tilskynder til et "dybt forankret og bæredygtigt demokrati" i lande, der befinder sig i fasen før omstillingen, i selve omstillingsfasen eller i fasen efter omstillingen med primært - men ikke eksklusivt - fokus på EU's naboland og samtidig får et målrettet mandat, der giver den mulighed for at supplere andre instrumenters demokratistøtteforanstaltninger og føre bevis for sin merværdiskabelse;

Torsdag den 29. marts 2012

- g) indhente værdifuld erfaring ved indledningsvis, men ikke eksklusivt, at fokusere på EU's nabolande;
- h) garantere, at Den Europæiske Demokratifond skaber synergi med og supplerer det arbejde, der varetages af EU's institutionerne, herunder Europa-Parlamentet, og medlemsstaterne, deres bistandsorganisationer og de fonde, de finansierer, og samtidig arbejder tæt sammen med dem, etablerer partnerskaber, undgår overlappning og tilstræber komplementaritet og tæt samordning med Anna Lindt fonden, især angående fremme af demokratiet i Middelhavsregionen;
- i) sikre, at den europæiske demokratifond skaber merværdi ved at supplere og ikke duplikere eller hæmme de eksisterende finansieringsinstrumenters, navnlig EIDHR's og stabilitetsinstrumentets aktiviteter; sikre, at den europæiske demokratifond i givet fald kan igangsætte projekter, der senere kan fortsættes af EIDHR eller de geografiske instrumenter, og dermed skabe en kontaktoverflade for programmering, der kan sikre sammenhæng og bæredygtighed på lang sigt;
- j) definere en præcis metode til at undgå overlappning mellem de finansielle instrumenter, det komplekse net af EU-strukturer, de parlamentariske strukturer (OPPD, ECG osv.), der er ansvarlige for menneskerettigheder, og den europæiske demokratifond, før arbejdet på projektet indledes;
- k) sikre, at den europæiske demokratifond i forbindelse med den strategiske planlægning samarbejder med de øvrige EU-instrumenter og -strukturer, der beskæftiger sig med opgaver i forbindelse med menneskerettigheder og demokratisering, navnlig EIDHR, stabilitetsinstrumentet, den fælles strategiske ramme og de geografiske instrumenter; sikre en sund og gennemsigtig økonomisk forvaltning med lave administrations- og transaktionsomkostninger; være sig betydningen af fællesskabsmetoden bevidst og opfordre Kommissionen til hurtigst muligt at undersøge, hvordan fællesskabsinstrumenterne kan sættes i stand til at reagere hurtigere i fremtiden, og hvordan og hvornår der kan oprettes en ny EU-fond, hvis der etableres et behørigt retsgrundlag i en ny finansforordning; sikre, at et eventuelt bidrag til finansieringen af Den Europæiske Demokratifond over EU-budgettet ikke vil ske på bekostning af de allerede begrænsede bevillinger til EIDHR;
- l) gøre det muligt for den europæiske demokratifond at agere i tre faser: før omstillingen, under omstillingen og efter omstillingen, for at kickstarte projekter og innovative løsninger og græsrodsidéer, som hidtil ikke har kunnet støttes af EU på grund af proceduremæssige restriktioner og risikoreduktion; udforme Den Europæiske Demokratifond på en sådan måde, at den bliver mere risikovillig, samtidig med, at EU's finansforordning overholdes;
- m) kræve, at der skabes sikkerhed for, at EU's valgobservationsmissioner er upartiske, hvorfor Den Europæiske Demokratifond ikke bør medtage sådanne missioner blandt sine aktiviteter til fremme af demokratiet;
- n) henvende sig til en bred gruppe af mulige støttemodtagere under de tidlige stadier af finansieringen i et konkret land, herunder politiske demokratiforkæmpere (f.eks. fremvoksende politiske aktører, græsrodsbevægelser, ikke-registrerede ngo'er og fagforeninger), observatører, whistleblowere, individuelle politiske aktivister, kulturelle aktører, nye medieaktører (f.eks. bloggere etc.), organisationer, der kæmper for mindretallets rettigheder, og tænketanke, for at gøre det muligt for Den Europæiske Demokratifond at støtte en bred vifte af lokale aktører, der stræber efter demokratiske reformer; støtte ovennævnte politiske aktører og bevægelser på en pluralistisk måde;
- o) sikre, at Den Europæiske Demokratifond tager særligt hensyn til kvindernes inddragelse i demokratiseringsprocessen ved at støtte kvindeorganisationer og -projekter på kønsspecifikke områder som f.eks. bekæmpelse af vold, jobskabelse og politisk engagement, udvidelse af kvindernes adgang til uddannelse og retsvæsenet og forhindring af eller ophør med krænkelse af kvindernes rettigheder;

Torsdag den 29. marts 2012

- p) sikre, at den europæiske demokratifond støtter foreninger med tilknytning til forskellige politiske partier i overgangslændene, i betragtning af at de er centrale aktører i demokratiet, og så at de kan bidrage til at opnå national konsensus;
- q) give Den Europæiske Demokratifond bemyndigelse til at udbetale støtte direkte til de endelige støttemodtagere uden forskelsbehandling og efter høring af de lokale EU-delegationer og om muligt gennem politiske fonde eller ngo'er med dokumenterede erfaringer fra en vellykket indsats for at fremme demokratiet; erkende, at videretildeling særlig i begyndelsen vil være en effektiv mekanisme, der kan gøre det muligt for den europæiske demokratifond at arbejde med partnere på græsrodsplan, som er i besiddelse af den fornødne viden og lokale infrastruktur, og som har lokalbefolkningens tillid; tilstræbe videretildeling, da det vil begrænse Den Europæiske Demokratifonds administrative byrde og potentielle risici på betingelse af, at den politiske pluralisme på EU-plan respekteres og forvaltes gennem kerne-modtagere;
- r) sikre, at EU får en politisk indflydelse, som svarer til dens budgettilskud; etablere en effektiv, åben og inklusiv forvaltningsstruktur med en afbalanceret blanding af repræsentanter for medlemsstaterne og EU-institutionerne, herunder Parlamentet, og uafhængige eksperter og administratorer; finde balancen mellem Den Europæiske Demokratifonds autonomi og uafhængighed og dens ansvarlighed over for bidragsyderne og sikre størst mulig finansiel redelighed i dens regnskab, idet der især skal skabes garanti for, at midler ikke går tabt gennem korrupsion, og at der ikke udbetales midler til personer eller enheder med forbindelse til kriminelle organisationer eller terrororganisationer;
- s) strukturere Den Europæiske Demokratifond som en administrativt let, fleksibel og effektiv Bruxelles-baseret struktur med enkle støttetildelingsmekanismer; sikre, at ansøgerne ikke pålægges at skulle igennem besværlige udbudsprocedurer; fastslå, at støttemodtagernes medfinansiering ikke bør være en forudsætning for at modtage støtte; sikre, at tildelingen af støtte bør være betinget af overholdelse af strenge og klare kriterier, og at listen over støttemodtagere offentliggøres, medmindre det bringer deres sikkerhed i fare; indføre sikkerhedsforanstaltninger for at undgå enhver form for svig eller misbrug af midler;
- t) indbygge passende kanaler for struktureret samarbejde og koordination med aktørerne i Bruxelles og i "marken" i Den Europæiske Demokratifond; sikre en nøje samordning og rådførelse mellem den kommende fonds bestyrelse og Den Europæiske Demokratifonds personale samt EU-Udenrigstjenesten, Kommissionen og Parlamentet om strategier, målsætninger og initiativer i forbindelse med de forskellige EU-instrumenter såvel som en struktureret dialog med EU-delegationerne og medlemsstaternes ambassader på stedet;
- u) sikre, at Den Europæiske Demokratifond har solide forbindelser til og regelmæssigt hører grupper af støttemodtagere, dog uden at have regionale kontorer, men ved at anvende EU-delegationerne og til lokale organisationer eller uafhængige eksperter og praktikere der er blevet kontrolleret grundigt for at sikre, at de ikke har forbindelser til kriminelle organisationer eller terrororganisationer;
- v) sikre, at der etableres en passende overvågningsordning for at evaluere effektiviteten af den ydede støtte;
- w) prioritere oprettelsen af Den Europæiske Demokratifond som et udenrigspolitisk EU-finansieringsinstrument inden for EU's institutionelle rammer for på denne måde at sikre, at Parlamentet kan udøve sine lovgivnings- og budgetmæssige beføjelser på behørig vis for så vidt angår EU's bidrags- og programmeringsaktiviteter;
- x) garantere, at EU's bidrag til Den Europæiske Demokratifond ydes i overensstemmelse med principperne for god økonomisk praksis og administreres af personale, der er uddannet i anvendelse af finansforordningen, der er gældende for EU's budget, og at Europa-Parlamentet får mulighed for at udøve fuld budgetmæssig og lovgivningsmæssig kontrol, herunder overvågning af og kontrol med, hvordan støtten anvendes;

Torsdag den 29. marts 2012

- y) sikre, at Parlamentet får vide rammer til at føre politisk tilsyn med Den Europæiske Demokratifonds aktiviteter og programmering, og at dens indsats gøre til genstand for en grundig overvågning og evaluering fra en uafhængig tredjepart bl.a. ved at sikre, at Parlamentet holdes orienteret om Den Europæiske Demokratifonds årsberetninger; give tilstrækkelig plads til, at Europa-Parlamentet kan deltage i programplanlægningsfasen, fastlægge prioriteter og strategiske retningslinjer og bidrage med sin kreative styrke og tværnationale erfaring fra medlemsstaterne til at støtte demokratiseringsprocesser uden for Europas grænser;
- z) sikre, at Parlamentet inddrages og høres igennem hele processen med opstarten og driften af Den Europæiske Demokratifond, bl.a. ved at tage et politisk afbalanceret udvalg af medlemmer af Europa-Parlamentet med i styrelsesrådet og bestyrelsen; tage styrelsesrådets sammensætning op til revision for at sikre, at medlemsstaterne er repræsenteret gennem Rådet, og øge Parlamentets stilling i styrelsesrådet for fonden med henblik på at sikre behørig indflydelse i overensstemmelse med Parlamentets ansvar som den ene part af EU's budgetmyndighed; sætte Parlamentet i stand til at på en meningsfuld og systematisk måde at give sit input til udarbejdelsen af de politiske og strategiske retningslinjer, prioriteringen, de forventede resultater og de overordnede finansielle bevillinger, der ligger til grund for fondens aktiviteter;
- aa) konstant at evaluere Den Europæiske Demokratifonds resultater, præstationer og merværdiskabelse i forhold til EU-instrumenterne og bæredygtigheden af de understøttede aktioner; tage ved lære af de indhøstede erfaringer og om nødvendigt tilpasse størrelsen strukturen, støttemekanismerne og ledelsens ansvarlighed tilsvarende; sikre, at resultaterne af en sådan evaluering tilstilles Parlamentet;
2. pålægger sin formand at sende denne henstilling til Rådet og til orientering til Kommissionen og medlemsstaterne.

Udvidelsesrapport for Serbien

P7_TA(2012)0114

Europa-Parlamentets beslutning af 29. marts 2012 om den europæiske integrationsproces for Serbien (2011/2886(RSP))

(2013/C 257 E/04)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Det Europæiske Råds konklusioner af 2. marts 2012,
- der henviser til stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater og Republikken Serbien, som Europa-Parlamentet godkendte den 19. januar 2011, og som er nået til slutfasen i ratificeringsprocessen i medlemsstaterne, og til interimsaftalen om handel og handelsanliggender mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Serbien, der trådte i kraft den 1. februar 2010,
- der henviser til Rådets afgørelse 2008/213/EF af 18. februar 2008 om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Republikken Serbien og om ophævelse af afgørelse 2006/56/EF ⁽¹⁾,
- der henviser til Det Almindelige Råds konklusioner af 28. februar 2012,
- der henviser til Rådets konklusioner af 25. oktober 2010, hvori Kommissionen anmodes om at udarbejde sin udtalelse om Serbiens ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union, til Rådets konklusioner af 5. december 2011 og til konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 9. december 2011,

⁽¹⁾ EUT L 80 af 19.3.2008, s. 46.